

De Lakenvelder: producent van een smaakvol stukje mals vlees

Toerend door den lande kom je her en der liefhebbers van zeldzame huiddierrassen tegen. Zo ook in het Gelderse Laren. Daar loopt bij de historische boerderij van familie De Vries een mooi koppel Lakenvelderkoeien in de omringende weilanden. Passend bij de oude boerderij en het landschap. Romke de Vries is niet alleen een liefhebber van deze dieren, maar hij fokt er inmiddels zes jaar mee. Daarnaast maakt hij deel uit van het bestuur van de Stichting Lakenvelder Vlees. Deze stichting zet zich in voor het vermarkten van alleen het beste Lakenveldervlees.

Romke de Vries is afgestudeerd als landbouwkundig ingenieur. Voordat hij zijn boerderij begon, was hij werkzaam in de voedingsmiddelenindustrie. Een boeiende baan, maar hij wilde wat anders en boer worden. Hij zocht, samen met zijn vrouw, een geschikte locatie met een agrarische

bestemming. Veel van het aanbod viel af. Boerderijen met een klein erf waren er wel te koop, maar er rustte geen agrarische bestemming meer op. Die projecten waren te beperkt en boden onvoldoende mogelijkheden. In 2006 vonden ze een mooie historische boerderij met daaromheen tien

Romke de Vries omringd door zijn Lakenvelders

Leen de Vos

hectare weiland. Achter op het erf stond een loopstal die nog in goede staat was. Inmiddels is de boerderij, die stamt uit 1850, intern aangepast aan de nu geldende eisen.

Natuurlijk dekkende stieren

Romke had weinig ervaring in de veehouderij. Bovendien wilde hij grote investeringen voorkomen. De keuze viel op zoogkoeien. Je hoeft niet direct een grote veestapel, melkquotum en mestrechten te kopen, bij zoogkoeien kun je klein beginnen en de veestapel langzaam uitbouwen. Maar welk ras? De exotische rassen vielen al direct af. Het vaak moeilijk afkalven van deze zware vleeskoeien vindt de veehouder dieronvriendelijk. De keuze viel op de Lakenvelders. Dit vanwege het gebruiksgemak en ze passen mooi in het landschap. Romke kocht zes koeien en één kalf aan. Van de zes waren er echter maar twee drachtig. Dus werden er het eerste jaar maar twee kalfjes geboren. Een daarvan, een rode, heeft het predicaat K.S. (keur-stamboek) verworven. Die is nog steeds, evenals vijf van de aangekochte dieren, op het bedrijf aanwezig.

Vanaf het eerste jaar maakte het bedrijf gebruik van natuurlijk dekkende stieren. De stier in de wei is niet alleen gemakkelijker, je hoeft de tochtige koeien met kalf niet meer te isoleren; de stier gaat zelf op zoek en doet zijn werk. Maar het grote voordeel is ook dat bij het onderling uitwisselen van stieren de bloedspreiding groter is. De kleinere fokkers

Logo Stichting Lakenvelder Vlees

die gebruikmaken van de ki moeten een keuze maken uit een te kleine populatie. Jaarlijks worden er circa 35 dekstieren goedgekeurd, een smalle basis, aldus Romke. De huidige veestapel omvat dertien drachtige koeien, vijf pinken en vijf meststieren. Dit seizoen wordt weer een nieuwe dekstier ingezet. Na het afkalven van de koeien gaat hij de wei in. Naast de afgekalfde koeien dekt hij ook de pinken. De stier blijft twee cyclussen bij de koeien. Dit om eventuele terugkomers nogmaals te dekken. Daarna gaat hij terug naar zijn eigenaar om daar zijn werk te doen.

Romke heeft stalruimte voor twintig volwassen dieren en tien stuks jongvee. De grootte van zijn veestapel is aangepast aan het grondoppervlak. De geproduceerde mest is in balans met de weilanden. Als voer krijgen de dieren alleen gras, ook in de stalperiode. Bijvoederen is niet nodig. De boerderij beschikt over redelijk rijke weidegronden met eiwitrijk voer. Omdat het gebied wat lager ligt, is er weinig last van droogte met als gevolg voldoende grasgroei.

Stichting Lakenvelder Vlees

Het Lakenvelderrund is als eerste zeldzaam rundveeras opgenomen in de Slow Food Ark van Smaak. Van de circa vijfhonderd

Leen de Vos

Teus, het eerste op de boerderij geboren kalf

stiertjes die jaarlijks worden geboren, zijn er maar weinig die als fokstier worden ingezet. Voor de afzet van de niet-fokwaardige exemplaren is in 2010 door drie fokkers de Stichting Lakenvelder Vlees opgericht, met als doelstelling het promoten en vermarkten van het Lakenveldervlees. De stichting neemt alleen stierkalveren af waarvan beide ouders over een minimale bloedvoering van 88 procent beschikken. Dit is conform de Europese norm voor raszuiverheid. Het vlees wordt niet als kalfsvlees in de markt gezet. Het is te rood en te rijp van smaak. Om onderscheidend te zijn is gekozen voor de naam 'Jong rundvlees'. Om de

exclusiviteit van het product te garanderen blijven de kalveren de eerste vier tot zes maanden bij hun moeder. Deze zoogperiode is erg belangrijk voor de ontwikkeling en de kwaliteit van het vlees. Omstreeks november worden de kalveren gespeend. Ze worden daarna door geselecteerde mesters uniform afgemest tot een leeftijd van maximaal twaalf maanden. Daarna worden de kalveren onder optimale omstandigheden geslacht bij door de stichting geselecteerde en gecontroleerde, kleinschalige slachthuizen. Het vlees wordt vervolgens afgenomen door gerenommeerde slaggers, zoals topslagerij Hesseling in Purmerend en

Lebouille in Born. Na het bewerken distribueren die het onder voornamelijk horeca-bedrijven in het topsegment. Het vermarkten van de achtervoeten is geen probleem. Anders ligt dat bijvoorbeeld bij de voorvoeten. De stichting onderzoekt nu wat de beste manier is om het gehele karkas op een goede manier te vermarkten.

Wat betekent dit nu voor de fokkers? Door hun stierkalveren te leveren aan dit vleesproject helpen zij het ras in stand te houden en te promoten. En erg belangrijk: hun kalfsvlees verdwijnt niet meer als kiloknaller in de supermarkt, maar op de bordjes van gasten in de sterrenrestaurants. Zo krijgen hun dieren een meerwaarde. De stichting koopt de afgemeste stiertjes van de mesters en zorgt verder voor de afzet. De winst die de stichting maakt, wordt uitgekeerd aan de fokkers.

De dag van de Lakenvelder

Op zaterdag 3 september wordt weer de dag van de Lakenvelder georganiseerd. Een aantal fokkers stelt dan belangstellenden in de gelegenheid om kennis te maken met hun bedrijf en de mooie dieren. Op enkele bedrijven kan men zelfs kennismaken met het 'Jong rundvlees'. Diverse bedrijven hebben hun medewerking toegezegd. De open dag van vorig jaar was zeer succesvol. De deelnemende bedrijven konden de gehele dag door honderden geïnteresseerde bezoekers verwelkomen.

Romke is ervan overtuigd dat het dit jaar weer het geval zal zijn. ●

De deelnemende bedrijven aan de dag van de Lakenvelder zijn te vinden op:
www.lakenvelderrund.nl